

CANDELA PEÑA, ACTRIU

Text: LUIS FERNANDO ROMO / Fotos: L. F. ROMO, J. M. CONTEL, EL DESEO

"És impossible d'agradar a tothom"

Candela Peña té una oportunitat única per fer-se famosa. Pedro Almodóvar li ha donat un paper important en la seva última pel·lícula, 'Todo sobre mi madre'. Però a aquesta noia de Gavà (Baix Llobregat) sembla que ser 'chica Almodóvar' no li ha pujat al cap.

Se sent més Pena que no Candela, però és conseqüent amb allò que fa. Barcelona li va donar saviesa i Madrid, feina, però no podria viure sense aquestes dues ciutats. És impuntual, detesta els intolerants, li agraden els vespres a les platges de Castelldefels, és amiga dels amics i la seva veritable vocació és de ser observadora.

A aquestes altures és clar que Candela no té el dies comptats, malgrat la inestabilitat de la professió; la tensió de la feina no li fa perdre la son, perquè el seu nom sona de boca en boca als despatxos dels productors més importants. Si, com va dir l'Assumpta Serna, la professió d'actor és molt solitària, Candela s'espantaria moltíssim que ningú se li acostés per dir-li: "hola, que et trobes sola?" I encara que no li agradi de sortir a les revistes del cor, no l'importaria de fer de Celestina, perquè tothom trobés la seva parella ideal, com la dels seus pares, i com a bona filla única que és li encantaria de saber-ho tot sobre sa mare, perquè les dones són conscients que els secrets, com la vida, són eterns.

Des de fa unes setmanes, al costat d'una colla d'artistes eximis, la Candela demostra en *Todo sobre mi madre* de Pedro Almodóvar que fer un bon paper secundari és un luxe per a qualsevol professional.

—Sentint-la, hi ha qui es queda bocabadat, perquè en una professió com la seva, on quasi tothom arrancaria els ulls als altres per aconseguir un paper de protagonista, vostè confia en tothom, ajuda els

col·legues..., el temps deu posar tothom a lloc, oi?

—Sí, però no solament hi posa els altres, també m'hi posa, a mi, perquè jo també sóc dins la mateixa roda. Qui pot estar tranquil amb si mateix? Qui no se sent culpable un dia a la vida? És clar que tinc maldecaps, preocupacions, inseguretats, com tothom. El fet de ser actriu no significa que siguis diferent dels

altres. Vaig a comprar el pa, rento els plats, vaig al supermercat... M'agrada de ser actriu, no vull ser rica o famosa, l'única cosa que vull és actuar bé.

—És d'aquestes persones que miren de penetrar el món de la gent amb qui s'envolten?

—Potser és un error i no ho hauria de fer, però ho necessito. M'encanta de conèixer gent, de confiar en els directors..., però provo de no ser xafardera, ha, ha...

—La imatge de la professió que tenia la primera vegada que va somiar a ser artista i ara que n'ha tastat l'èxit és la mateixa?

—Bé, m'he fet més gran i tinc més experiència. Hi ha coses que són molt millors, n'hi ha que són pitjors, i la resta, completament diferents. Fins que no vaig fer la primera pel·lícula, *Días contados*, amb Imanol Uribe, mai no havia visitat un rodatge, però en tenia un

desig intern tan fort que va fer que em preparés per ser actriu.

—Ha tingut sort o tot és producte de la preparació?

—Hmm, no sé si se'n diu sort o com se'n diu... [Pensa una mica.] És que, si hi hagués cap fórmula secreta, tots els col·legues ara sense feina treballarien. Sóc on sóc, per què? No ho sé. Jo tenia un desig; no

"Quan em van dir que faria de companya sentimental de la Marisa Paredes, glup!.... Me n'he enamorat completament i he fet possibles i impossibles perquè ella senti el mateix per mi."

sé si és l'única cosa que he controlat o no, era un desig, simplement.

—*Però la veritat és que és una de les poques dones que no ha hagut de fer de cambrera, de dona de fer feines o de missatgera...*

—Alto aquí! Gràcies al programa de TV3 *Sputnik* vaig poder estalviar uns calerons, però tot s'acaba i vaig haver de treballar un quant temps en bars i en una gestoria. No he tingut mai un "passament", com se sol dir, però mira, nou mesos després d'arribar a Madrid, vaig anar a una prova de *Días contados*, a què van presentar-se tres-centes noies, i finalment vaig guanyar.

—*En què pensa abans, durant i després d'un càsting?*

—Abans em preparo tant com puc pensant que he de donar el bo i millor; durant la prova provo de fer-la tan bé com sé, i després espero si em truquen o no. Tots volem fer la feina bé, tant el llanterner, com el forner, com el paleta; mai no la fem malament a propòsit, però és impossible d'agradar a tothom.

—*Què ha hagut de deixar pel camí per fer-se un nom en l'star system espanyol?*

—M'esforço a no deixar-hi res, però a la vida hi ha coses de durada limitada: n'hi ha que duren anys, n'hi ha que duren sempre i n'hi ha que es perden aviat. No sé si sóc jo que he deixat coses o si són les coses que se n'han hagut d'anar. Miro de ser coherent amb mi mateixa. Segurament que l'he espifiada un munt de cops, però la veritat és que no pots agradar sempre a tothom, ja ho he dit. Sóc una privilegiada perquè hi ha un munt de companys que no treballen i, si em queixés, seria una poca-pena.

—*Què ha heretat d'Imanol Uribe, de Chus Gutiérrez, d'Almodóvar, de Joaquín Oristrell...*

—Brrrr... no ho sé, m'hauria agradat d'heretar allò que cadascú té de millor, ha, ha... L'Uribe és com el meu boss, va ser el meu primer director, em va obrir una finestra a un món que desconeixia; amb Icíar Bollaín m'ho vaig passar pipa fent *Hola, estás sola?*, ens va sorprendre l'èxit de la pel·lícula; de Chus Gutiérrez, què vols que te'n digui? És la superdona, la gran mare, la gran amant... Quan rodàvem, li deia "Chus, quan seré gran vull ser com tu", i ella em deia: "Calla hijaputa" i em renyava; de Gómez Pereira, m'agrada la claredat que té de la comèdia estructurada, del ritme; el Joaquín Oristrell és com de la família, i faci què faci sempre estaré al seu costat, i d'Almodóvar, doncs..., que li porto una gran admiració perquè ho sap tot de tot. Ho veu tot claríssim, el món que s'ha creat és molt bonic: té la seva pròpia estètica, la seva forma de vestir la gent, d'il·luminar els espais...

—*Què li va passar pel cap quan va saber que Pedro Almodóvar la volia per fer *Todo sobre mi madre*?*

—*Buenu, buenu, buenu...* El Pedro és una persona súper: és el director espanyol més internacional, el seu cinema agrada molt, té pel·liculasses... Però no em feia por. Me'n feia molta més d'enfrontar-me amb totes aquestes actrius que, quan fa pocs anys que ets a la professió, no veus com unes companyes. Les admires, són com un somni. Em va costar molt d'acostumar-me a Huma Rojo [*Marisa Paredes*], i quan em van dir que faria de companya sentimental de la Marisa, glup! I com m'ho faig, ara, perquè aquesta senyora s'enamori de mi? Però finalment ens vam entendre a la perfecció.

—*Creu que la complicitat entre dones ve "tota sola"?*

—Crec que sí. Amb la Marisa m'he sentit més a prop que amb les dones de la meua generació. Es meravellosa, supertreballadora, super-accessible..., al cap de dos dies ja érem a casa seva assajant. Me n'he enamorat completament, i he fet possibles i impossibles perquè ella senti això mateix per mi.

—*Fa unes setmanes la Mira Sorvino deia que, després d'haver treballat amb Woody Allen a *Poderosa Afrodita*, hi havia un abans i un després de la seva carrera. Li ha passat igual amb l'Almodóvar?*

—De moment, no m'ha passat res, ha, ha... Vam acabar per Nadal i no vull pensar en res. Vaig treballar amb molt d'amor, portava cada dia una motxilla que pesava més que no les mamelles de l'Agrado [*transvestit interpretat magistralment per Antonia San Juan*], em vaig esforçar a mantenir-me a l'altura d'aquestes megadeesses de l'Olimp, i és que el meu paper, que era petit, era difícil, perquè provocava molt.

—*Es una de les actrius més conegudes, té prestigi, fama, diners..., què en resta, de la noia que freqüentava el bar dels pares a Gavà?*

—Tot, no? No m'he tret res de sobre, jo; vinc amb tot, agradi o no. La gent canvia i les coses també, però tot és al mateix lloc.

—*Però quan torna a casa, què passa amb aquest petit univers de la Candela?*

—Que què passa? Doncs que si hi ha feina, els pares em diuen: "*Niña, métete pa' dentro y sirve unas cañas, unas tapitas, un tubo...*" Parlo amb els pares i amb els clients de tota la vida. El bar es va obrir quan jo tenia quatre anys, i casa meua és el bar. Si sóc actriu és, en un cert sentit, perquè des de petita m'he acostumat a tenir públic: he dinat amb gent, he fet els deures amb gent, m'han renyat amb gent...

—*Com es compaginen humilitat i ser famosa?*

—Però és que jo no sóc ni humil ni famosa. Provo

"Fer feliç a tothom és una estupidesa perquè mai no ho aconseguixes. Agradar a tothom seria un horror i un avorriment."

"Jo em crec això que sóc, actriu, i com a tal potser un dia faré de deessa."

de ser jo mateixa, fer una vida normal. Per exemple, en aquesta entrevista sóc sinceríssima, demà potser faré una promoció, tindrè gent a la porta de l'hotel, signaré autògrafs, em faré fotografies..., però no podré ser sincera ni còmplice de tothom. Perquè, saps?, no pots passar-te tot el sant dia lluitant; també t'has de guardar una miqueta per a tu mateixa. Una cosa és el cinema i una altra, la teva vida.

—Així, doncs, tot això que l'envolta: mites, glamour, privilegis..., no li agrada gaire?

—I tant que m'agrada tot això! M'encantaria, ser una deessa com la Greta Garbo o la Lauren Bacall, anar amb plomes i amb un llarg cigarret. M'encantaria, de debò, però on aniria? Tu has de ser la primera que t'ho has de creure i després defensar-ho. Jo em crec això que sóc, actriu, i com a tal potser un dia faré de deessa.

—I que s'ho creu, tot això de les celebritats solidàries? Que si l'Elizabeth Taylor presta suport als malalts de la sida, que si la Iman se'n va a Somàlia a ajudar la gent, que si la Sofia Loren és la successora de l'Audrey Hepburn a la Unicef... No n'hi deu haver moltes que ho diuen per rentar-se la cara...?

—Doncs, mira, mai no hi havia pensat. Si la Liz vol involucrar-se en la sida, genial; i si la Iman o la Sofia Loren volen ajudar la gent, també molt bé. I si ho fan per satisfer els seus propis interessos —elles s'ho deuen saber—, a mi, ja em semblaria bé; ara, si ho fan de tot cor, doncs, perfecte.

—En una ocasió va dir que no li agradava el seu físic, però que per què enganyar-se? "M'accepto, m'estimo com sóc i miro d'aprofitar això que tinc perquè no hi ha res més". En aquest punt, els productors o els directors li han exigít més que no pas als altres?

—No ho sé. En la societat que vivim la bellesa és una drecera per a aconseguir l'èxit [frase que va sentir a la televisió i que va cridar-li l'atenció]. La be-

—Les tres coses que li fan més por són sentir-se sola, sentir-se rebutjada i tornar-se boja, no creu que tot això és incompatible amb la professió d'actriu? Com ho porta?

—Incompatible? A vegades. Hi ha dies queestic bé i n'hi ha que malament, però és que aquesta feina és molt dura. Vegem, si m'entens, també és dur d'anar a la mina, treballar divuit hores..., totes les professions, per meravelloses que siguin, tenen una part fosca, però s'ha d'acceptar.

periodista. Qui voldria entrevistar?

—Ui!, seria dolentíssima i molt insípida fent entrevistes. No, no, m'agradaria més d'estar-me dins la gàbia, fer articles i reportatges i lliurar la feina.

—En periodisme se sol dir que el carrer és la millor escola. I per a un actor?

—A les classes pagues per espifiar-la i en un rodatge et paguen per un resultat. En la feina fas allò que et demanen i a l'escola aprens coses que després pots aplicar a l'actuació. És diferent.

—S'havia imaginat mai que arribaria a agradar a tanta gent?

—No en sóc conscient, ni hi vull pensar. Quan treballa, encara que sembli egoista, no penso en ningú, solament en el meu equip. Ells són el meu primer públic i vull agradar-los. Si ho aconsegueixo, meravel·lós, sobretot per als productors [riu]. Després cadascú se'n pot fer l'opinió que vulgui.

llesa és igual a allò que vols aconseguir. Bé, tot això sobre el físic, ho vaig dir per riure, com quan vosaltres dieu que us agradaria de tenir-la més llarga o de no tenir greix a la panxa. Suposo que m'agradaria de ser més alta, més prima, més estupenda. Només provo de ser sincera.

—A la gent, què li agradaria de vendre-li amb la seva feina?

—Sobre la meva persona o sobre coses en concret? Perquè tant me fa vendre insecticides, com mocadors, com sabates, com tastets... Provo de vendre allò que cadascú vol comprar. Què vols? Doncs t'ho veng. Fer feliç a tothom és una gran estupidesa, perquè mai ho aconseguixes. Lluitar constantment per plaure a tothom, nooo!! Sóc conscient que hi ha molta gent que mato d'ensopiment i molta a qui clavo moltes puntades de peu a l'estòmac, i al revés. Però, imagina-t'ho, agradar a tothom: tots superintims, tots col·legues..., quin horror, quin avorriment!

—Si no fos actriu, li hauria agradat de ser

